



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui  
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de  
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Quatenus ornate loquendu[m] Idem lib. eode[m].

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

rum in mediocribus argumētis non displicebit atticismus, ita si sermo ueluti e fonticulolympidis aquis leniter fluat, non ueluti sentina sordes trahat. Magis noicenda q̄ nota scribas, si breuis esse cupis ita rerū pones exitus, comico illo artificio, ut ex ijs quę præcellerunt cōiiciātur. Eius ad quē scribimus epistolę argumentū recensere sup sedebimus, sed id nostris ex argumētis diuinandū relinquemus. Qd̄ genus sunt illa, quę narras. Antonius episcopus quē Lupo cōmissisti quod de filię partu scribas, uoluptatē mihi magnā nuncias, aliter angelus Politianus suo quodā insituto interim factitauit. Alibi cōcludit Erasmus sic, Ex omni authorū genere qui purissimā romani sermonis uim et suppellectilē cōparemus, quę si suppetet artē in epistola nō admodū esflagitabimus, si deerit, risum etiā mouebit artis affectatio. hęc Erasmus. Sunt etiā pulcherrima in epistolis adagia, modo sint rara, quę ab Erasmo planissime elucidantur, & a Vergilio Polidoro non illepide, nec non in epistolis prouerbialibus Faustii poetę in primis diuini, miro artificio colliguntur ac digerunt. Themata uel materias (ut uocāt) docet dare uenustissime Erasmus, nā sumere debemus ex poetis, historicis, ceterisq; non de nugis & calceis resarciendis, ut uulgo faciūt triuiales, sed omnium pessime, quorum discipuli nūq; discūt epistolas cōponere, & plus tamē placēt inepto popello istorum nugę, q̄ quorundā doctorū seria. Verum & sua riserūt secula Meonidē. Abruptū & pene satyricū initium in ioco & in familiaribus mire delectat. ut Siccine ueterē amiculum negligis. Eho quid agis obsecro &c. Si qd̄ nō satis receptū dicturi sumus, premuniendū erit tali particula, emi tribus nūmis quos scutones nostri uocant. emi uestē quā diploida nunc dicunt &c. Itē honor sit auribus, ut ita loqr̄ &c. author est Fabius li. viij. De exordijs, narrationibus, generibus causarū, deliberatiuo, demonstratiuo et iudicali, de exemplis, ceterisq; nō dictis, ab Erasmo uel Sulpio doceri poteris, sed a nullo melius q̄ Cicerone & Quintili. totius eloq̄ntię luminibus, ideo de his nihil docebo, pauxillula ex Quintiliano dūtaxat additurus.

Ex Quintiliano quedā scitu digna.

Quintili. lib. viij. sic inquit. M. Antonius ait. A se disertos uisos esse multos, eloquentē autē neminē, disertos satis eē putat dicere q̄ oporteat. Ornate autē dicere, pprie est eloquentissimi. Eloqui est omnia q̄ mente cōceperis, pmere, atq; ad audiētes trāsferre.

Quatenus ornate loquendū Idem lib. eodē.

Non ideo tamē sola est agenda cura uerborū, occurrā em̄ necesse est uelut in uestibulo protinus apprehēsuris hanc professionē meā, resis

Itam his qui omiſſa rerū (qui nerui ſunt in cauſis) diligētia quodam inani circa uoces ſtudio lenefeūt, idq; faciūt graſia decoris, quod in dicēdo mea quidē opinione pulcherrimū, ſed quū ſequi nō quū af ſeētatur. Hęc a ſiſtitudine corporū, pbat Fabius, & tandē inſert. Curā ergo uerborū rerū uolo eſſe ſollicitudinē. Cōtra eos q anxie loquū tur ait. Sed opus eſt ſtudio & pcedente, & acqſita facultate, & quaſi reposita. Nāq; illa quęrendi, iudicandi, cōparandi, anxietas dum diſ ſcipus adhibēda eſt, nō quū dicimus. his Quintiliani uerbis conten tanea eſt ſentētia Ciceronis li. i. de ora. quā Gellius etiā ponit lib. i. ca. xv. Quid em̄ (inquit) tam furioſum, q; uerborū uel opūmorū atq; ornatillimorū ſonitus inanis, nulla ſubieēta ſentētia nec ſcientia. Ca ſtritus quoq; thetor (ut ait Gel. li. xi. ca. xii.) uenuste dixit. Ne patias mur ut aures noſtrę cadentis apte orōnis ſine grauitate ſententię & graſia modis eblādite, animū quoq; nobis uoluptatū inani pfūdāt.

## De uocabulis antiquis.

De antiqs Quintili. li. viij. ſic ait. Obscuritas ſit etiā uerbis ab uſu res motis, ut ſi cōmentarios q; pontificū & uetullimorū ſœdera, & exoletos ſcrutatus authores idipm petat, ex hiſq; inde contraxerit q non intelligūtur. hinc em̄ aliq; famā, eruditōis affectāt, ut quędā ſo li ſcire uideātur. In eodē lib. At puaſit quidē iam multos iſta perſua ſio, ut id iam demū elegāter atq; exquisite dicū putēt, quod interps tandum ſit. Suffragat Gellius Quintiliano, ait em̄ ca. viij. lib. xi. Ver bis uti aut nimie abſolutis exculcatifq; aut inſententibus, nouitatifq; durę, & illepidę par eſſe delictū uidei, ſed moleſtius culpansq; eē ar bitror uerba noua incognita, inaudita dicere q; imulgata & ſorden tia, noua aut uideri dico etiā quę ſunt inuſitata & deſita, tamen ſint uetulſta. Declarat hęc Gel. per apludā, ſloceſ, ſraces, & bouinator. In terim tamē antiquis utimur cū graſia, dum nō ſint doſtillimis igno ta. nam ait Quintili. li. viij. Proprijs dignitatē dāt antiquitas, namq; & ſanctiorē & magis admirabilē faciūt orationē, quibus non quilibet fuerat uſus, ſed idem in. i. li. de eiſdē dicit. Opus eſt modo ut neq; crebra ſint hęc, nec manifeſta, quia nihil eſt odioſius affectatōe. idem li. viij. Prima uirtus eſt uitio carere. Huic ſentētię, ſuffragat illud Ho ratianū. Virtus eſt uitū fugere, et ſapiētia prima Stultitia caruiſſe.

## De exercitatione, arte &amp; lectione.

De exercitatione ait Quintili. lib. i. hęc ipſa ſine doctore perito, ſtus dio pertinaci, ſcribendi, legendi, dicēdi, multa & continua exercitas tione per ſe nihil ualēt. De arte. ſic ait eodē lib. Si qua in hiſ ars eſt di ſendi, ea prima eſt ne ars eſſe uideat. De lectione. li. x. Lectio inqt nō